

og på den måde fungerer som ambassadører for Danmark. Bl.a. af disse grunde fokuserer redegørelsen og dermed også lovforslaget på mobilitet som et centralt element.

Endvidere er det til gavn for studiemiljøerne i Danmark, og dermed for de danske studerende her i landet, at der tilføres nye impulser og en ny bredde i erfaringsgrundlaget, når udenlandske studerende deltager i undervisningen. Det vil være kendetegnende for de udenlandske studerende, der søger til Danmark – såvel de betalende som de, der opnår stipendium – at de er åbne over for fremmede kulturer, at de har et højt fagligt niveau og en høj arbejdsmoral, og at de tilfører sproglige kompetencer til undervisningsmiljøet. Hertil kommer, at mangfoldighed blandt studerende er en gevinst for det faglige og sociale studiemiljø.

Stipendieordningen foreslås anvendt både til hele uddannelser og dele af uddannelser, f.eks. forløb, der afslutter en eksamen eller en grad.

2. Lovforslagets indhold

I internationaliseringsredegørelsen (R 14) har regeringen stillet tre væsentlige forslag til ændringer, der tilsammen skal danne grundlag for, at der kan føres en målrettet offensiv og ekspansiv uddannelsespolitik. De tre samtidige ændringer er bortfald af taxametertilskud, indførelse af en betalingsordning (studieafgift) og etablering af en stipendieordning (friplads og delvis dækning af leveomkostninger).

Stipendieordningen skal ses i sammenhæng med forslag til lov om ændring af forskellige love på Undervisningsministeriets område (afskæring af statstilskud og opkrævning af betaling for visse udenlandske studerende), der fremsættes samtidig med dette lovforslag. Ifølge det pågældende lovforslag vil de berørte uddannelsesinstitutioner for fremtiden ikke længere få taxametertilskud for de udenlandske studerende, der hverken efter EU-retten, herunder EØS-aftalen, eller internationale aftaler m.v., som Danmark har indgået, har krav på ligestilling i økonomisk henseende med danske statsborgere. Til gengæld udbydes uddannelserne til de pågældende som indtægtsdækket virksomhed.

Etablering af en stipendieordning for udenlandske studerende ved korte og mellemlange videregående uddannelser skal tiltrække højt kvalificerede studerende, der ikke i forvejen har krav på ligestilling med danske studerende med hensyn til optagelse på et studium, herunder f.eks. højt kvalificerede studerende fra oversøiske lande, der deltager i naturvidenskabelige, højteknologiske eller merkantile uddannelser som f.eks. bioanalytikeruddannelsen, diplomingeniørud-

dannelsen, uddannelsen til professionsbachelor i karakteranimation (bl.a. tegnefilm og spil) eller erhvervsakademiuddannelse (AK) inden for international handel og markedsføring. Det er bl.a. forskning og uddannelse inden for disse områder, der skal bidrage til vækst og langsigtet udvikling af erhvervslivet i Danmark. Satsningen på netop disse områder understøtter regeringens målsætninger om at styrke de naturvidenskabelige, højteknologiske og merkantile uddannelser bl.a. med henblik på at tilgodese erhvervslivets efterspørgsel efter netop disse kompetencer. Derfor vil det også være til gavn for vækst og udvikling i Danmark, hvis nogle af de udenlandske studerende efter afsluttet uddannelse får arbejde her i landet inden for de fagområder, hvor antallet af danske studerende ikke er tilstrækkeligt til at dække efterspørgslen.

Forslagene indebærer udover etablering af en stipendieordning, at uddannelsesinstitutionerne får frihed til at drive kommercielle uddannelsesaktiviteter på det globale uddannelsesmarked gennem opkrævning af betaling fra visse udenlandske studerende, hvorved Danmark kan få del i den betalingsdygtige del af udenlandske studerende. Optagelse af udenlandske studerende omfattet af betalingsordningen indebærer, at de ikke udløser statstilskud, men at optagelsen sker som indtægtsdækket virksomhed.

Stipendieordningen vil i lighed med betalingsordningen ikke omfatte de studerende, som 1) er meddelt tidsbegrænset opholdstilladelse eller tidsbegrænset opholdstilladelse med mulighed for varigt ophold i Danmark, 2) er udvekslet med danske studerende efter aftale mellem en dansk institution og en institution i udlandet eller 3) efter EU-retten, herunder EØS-aftalen, særlige konventioner og udvekslingsaftaler m.v. har ret til ligebehandling med danske statsborgere ved optagelse på de pågældende hele eller dele af hele uddannelser. Familiesammenførte udlændinge og udlændinge, der har fået asyl i Danmark, vil således ikke blive omfattet af stipendieordningen.

Lovforslaget vedrører en stipendieordning, som består af et begrænset antal stipendier under hensyn til en fast økonomisk ramme, der fastsættes på de årlige finanslove. Stipendieordningen består af delvis dækning af leveomkostninger og tildeling af friplads. Tildeling af friplads indebærer, at den udenlandske studerende fritages for betaling af studieafgift. For så vidt angår den delvise dækning af leveomkostninger kan undervisningsministeren udnytte sin hjemmel i lovforslagets § 2 til f.eks. at bestemme, at støtten skal udbetales på flere niveauer, jf. bemærkningerne til § 2, stk. 2, samt til at fastsætte andre regler om, hvorledes støtten beregnes. Der foreslås fastsat regler om